Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle rautateiden rajat ylittävän pitkän matkan henkilöliikenteen kehittämisestä (E 135/2021 vp)

Risto Saari, LVM

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Komission tiedonanto

- Osa komission 14.12.2021 antamaa Vihreän liikkuvuuden pakettia.
- EU:n liikenneministerineuvosto asetti 4.6.2020 yhteistyöverkoston kehittämään EU:n sisäisiä kansainvälisiä rautateiden henkilöliikenneyhteyksiä: komissio hyödyntänyt tämän työryhmän työtä tiedonannon valmistelussa.
- Tavoitteena on edistää rautatieliikenteen kulkumuoto-osuutta erityisesti alle 500-600 km matkoilla ja siten tukea myös EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Toimenpideohjelmassa 10 kokonaisuutta

1. Voimassa olevan unionilainsäädännön parempi täytäntöönpano ja enenevä yhteentoimivuus EU:n rautatiejärjestelmässä;
2. Parempi rautatieinfrastruktuuri ja TEN-T-rataverkon kehittäminen;
3. Rautatiekaluston saatavuuden turvaaminen mm. rahoitusjärjestelyillä.
4. Rautatiehenkilökunnan kelpoisuusvaatimusten uudistaminen;
5. Rataverkon tehokkaampi käyttö;
6. Rataverkolle pääsyä koskevan maksujärjestelmän kehittäminen;
7. Käyttäjäystävällisen matkustajaliikenteen lippujärjestelmän kehittäminen;
8. Tasapuoliset kilpailuedellytykset muiden kulkumuotojen kanssa;
9. Julkisen palveluvelvoitteen toimivuuden arviointi rajat ylittävissä henkilöliikennepalveluissa;
10. Parannetaan rautatieliikennetoimialan houkuttelevuutta työnantajana.

Suomen kanta

- Suomella ei ole EU:n sisäistä kansainvälistä rautateiden henkilöliikennettä, mutta toimenpideohjelman toimet koskevat yhtälailla myös kotimaan henkilöliikennettä ja osin myös rahtiliikennettä.
- Suomi tukee toimenpiteitä, etenkin voimassa olevan EU-lainsäädännön tehokasta täytäntöönpanoa, TEN-T-rataverkon kehittämistä, veturinkuljettajadirektiivin uudistamista sekä ratakapasiteetin jakamista koskevan lainsäädännön uudistamista.
- Yksityiskohtaisemmat kannat, kun komissio antaa niitä koskevia aloitteita.

Käsittely Ranskan pj-kaudella

- Komissio on esitellyt tiedonannon Ranskan EU-pj. kaudella neuvoston maaliikennetyöryhmässä.
- Ranska ei aio valmistella asiasta neuvoston päätelmiä.
- Rautatieliikenteen kulkumuoto-osuus ja TEN-T-rataverkko kuitenkin esillä Ranskan puheenjohtajakaudella pidetyssä epävirallisessa liikenneministerineuvoston kokouksessa 23.-24.2.2022.